PATVIRTINTA
VĮ Valstybinių miškų urėdijos direktoriaus
2021 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. ĮS(E)-21-195

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – VMU) rengiamų norminių Lietuvos Respublikos ir vidaus teisės aktų projektų (toliau kartu – teisės aktų projektai) antikorupcinio vertinimo tvarką ir antikorupcinio vertinimo kriterijus.

2. Aprašo nuostatos taikomos kai:

2.1. **VMU yra norminio teisės akto projekto rengėja ir Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais bei Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą**. Tokiu atveju, Aprašo nuostatos taikomos tiek, kiek tai nėra reglamentuota Vyriausybės nustatytoje tvarkoje;

2.2. VMU yra norminio teisės akto projekto rengėja ir, nors ir nenumatoma reguliuoti visuomeninių santykių, nurodytų Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje, tačiau **teisės akto projekto rengėjo nuomone, rengiamu teisės aktu numatomas teisinis reguliavimas gali kelti korupcijos riziką.** Tokiu atveju, Aprašo nuostatos taikomos tiek, kiek tai nėra reglamentuota Vyriausybės nustatytoje tvarkoje;

2.3. **VMU yra norminio pobūdžio vidaus teisės akto projekto rengėja ir šiuo vidaus teisės aktu bus nustatomos ar keičiamos darbuotojų elgesio taisyklės, susijusios su:**

2.3.1. vidaus kontrolės procedūrų reglamentavimu;

2.3.2. rizikų valdymo procedūrų reglamentavimu;

2.3.3. viešaisiais pirkimais;

2.3.4. darbuotojų konkursų, atrankų organizavimu;

2.3.5. pareigūnų veikla, teisės pažeidimų tyrimais, atsakomybės už teisės pažeidimus sąlygomis.

2.4. VMU direktorius nusprendžia, kad rengiamo vidaus teisės akto nuostatos gali sukelti korupcijos riziką ir paveda šį teisės akto projektą įvertinti antikorupciniu požiūriu.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Korupcijos prevencijos įstatymu, Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 „Dėl teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklių patvirtinimo“, Antikorupcine politika, patvirtinta VMU direktoriaus 2021 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. ĮS(E)-21-54 „Dėl Antikorupcinės politikos patvirtinimo“, VĮ Valstybinių miškų urėdijos 2021-2025 m. korupcijos prevencijos programa, patvirtinta VMU direktoriaus 2021 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. ĮS(E)-21-87 „Dėl VĮ Valstybinių miškų urėdijos 2021-2025 metų korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas** – teisės aktų projektų vertinimas, siekiant nustatyti antikorupciniu požiūriu rizikingas teisės aktų projektų nuostatas ir teisės aktų projektais numatomo teisinio reguliavimo trūkumus, dėl kurių gali susidaryti sąlygos korupcijai pasireikšti.

4.2. **Teisės akto projekto tiesioginis rengėjas** – teisės akto projektą tiesiogiai parengęs subjektas: darbuotojas, darbuotojai ar darbo grupė.

4.3. **Teisės akto projekto vertintojas antikorupciniu požiūriu** (toliau – teisės akto projekto vertintojas) – Prevencijos skyrius arba VMU darbuotojas, kuriam pavedama vertinti teisės akto projektą antikorupciniu požiūriu.

5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Korupcijos prevencijos įstatyme.

II SKYRIUS
TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIS VERTINIMAS

6. Teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą atlieka teisės akto projekto vertintojas. Teisės akto projekto vertintojui negali būti pavedama atlikti jo rengto teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo.

7. Teisės akto projekto rengėjas, vadovaudamasis šiuo Aprašu teikia parengtą teisės akto projektą antikorupciniam vertinimui teisės akto projekto vertintojui.

8. Teisės akto projekto vertintojas, atlikdamas teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą, analizuoja jo turinį, vertina jį pagal teisės aktų projektų vertinimo kriterijus, prognozuoja, kaip teisės aktų projekto nuostatos gali sudaryti sąlygas atsirasti ar plisti korupcijai, nustato, ar nėra antikorupciniu požiūriu rizikingų teisės akto projekto nuostatų.

9. Teisės akto projekto antikorupcinis vertinimas atliekamas ne ilgiau kaip 5 darbo dienas, o jei teisės aktas didelės apimties ar sudėtingas, ne ilgiau kaip per 10 darbo dienų.

10. Atlikęs teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą ir nustatęs teisės akto projekto trūkumų antikorupciniu požiūriu, teisės akto projekto vertintojas surašo pastabas ir pasiūlymus, kuriuos pateikia teisės akto projekto rengėjui. Dėl norminio teisės akto projekto, vertinto pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalį, surašoma Vyriausybės nustatyta teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma (toliau – Pažyma).

11. Teisės akto projekto rengėjas, įvertinęs teisės akto projekto vertintojo nustatytus vertinto teisės akto projekto trūkumus antikorupciniu požiūriu, patikslina teisės akto projektą pagal teisės akto projekto vertintojo pastabas ir pasiūlymus ir (arba), jei surašoma Pažyma, jos atitinkamoje grafoje pateikia, o jei nesurašoma Pažyma, el. paštu arba raštu pateikia savo argumentus dėl teisės akto projekto vertintojo pateiktų pastabų ir pasiūlymų, su kuriais nesutinka, taip pat teisės akto projekto vertintojui pateikia pačią Pažymą ir patikslintą teisės akto projektą.

12. Teisės akto projekto vertintojas, gavęs patikslintą teisės akto projektą, įvertina, ar teisės akto projekto rengėjo pataisų pakanka korupcijos atsiradimo rizikai mažinti. Jei pakanka, tai pažymi Pažymos atitinkamoje grafoje ir Pažymą pateikia teisės akto projekto rengėjui, o jei Pažyma nesurašoma, - el. paštu suderina teisės akto projektą. Nuostatas, kurių pataisymų, teisės akto projekto vertintojo nuomone, nepakanka, ir konkrečius jų vertinimo kriterijus teisės akto projekto vertintojas išvardija Pažymos preambulėje ir Pažymą pateikia teisės akto projekto rengėjui, o jei Pažyma nesurašoma, - pastabos surašomos el. paštu ir pateikiamos teisės akto projekto rengėjui.

13. Informacija apie teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą arba Pažyma kartu su teisės akto projektu pateikiama VMU direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui, priimančiam sprendimą dėl to teisės akto projekto tobulinimo, priėmimo, siuntimo derinti ar pateikimo teisės aktą priimančiam subjektui.

14. Atlikus teisės akto projekto antikorupcinį vertinimą ir nenustačius teisės akto projekto trūkumų antikorupciniu požiūriu, teisės akto projekto vertintojas teisės akto projekto rengėjui raštu (el. paštu) nurodo, kad pastabų neturi, o kai reikalinga pildyti Pažymą, ją užpildo ir pateikia teisės akto projekto rengėjui, kuris šią informaciją pateikia su teisės akto projektu VMU direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui, priimančiam sprendimą dėl to teisės akto projekto tobulinimo, priėmimo, siuntimo derinti ar pateikimo teisės aktą priimančiam subjektui.

15. Kai teisės akto projekte, tolimesnio jo derinimo ir tikslinimo metu, atsiranda naujų pagal nustatytus kriterijus nevertintų nuostatų arba pakeičiamos antikorupciniu požiūriu jau vertintos teisės akto projekto nuostatos, arba kai teisės akto projekto nuostatos, kurioms nustatyti kriterijai nebuvo aktualūs antikorupcinį vertinimą atliekant pirmą kartą, pakeičiamos taip, kad minėti kriterijai tampa joms aktualūs, teisės akto projekto rengėjas pateikia jį teisės akto projekto vertintojui pakartotiniam antikorupciniam vertinimui atlikti. Pakartotinis vertinimas atliekamas, vadovaujantis Aprašo 6-14 punktuose nustatyta tvarka.

16. Jei teisės akto projektas teikiamas kitiems teisės aktą priimantiems subjektams, Pažyma turi būti vizuota teisės akto projektą teikiančio VMU direktoriaus ar jo įgalioto asmens. Pažyma pridedama kaip lydimasis teisės akto projekto dokumentas ir paskelbiamas Teisės aktų informacinėje sistemoje.

17. Įmonės direktoriui pavedus, antikorupciniu požiūriu gali būti įvertinti ir jau patvirtinti vidaus norminiai teisės aktai, siekiant nustatyti galiojančio teisinio reguliavimo trūkumus, dėl kurių gali susidaryti sąlygos korupcijai pasireikšti.

18. Teisės akto projekto rengėjas privalo išsaugoti teisės akto projekto vertintojo teiktas pastabas ir pasiūlymus bei pridėti prie derinimo dokumentų.

III SKYRIUS
TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ ANTIKORUPCINIO VERTINIMO KRITERIJAI

19. Vertinant teisės aktų projektus, remiamasi teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo kriterijais, keliant klausimus:

19.1. Ar teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas;

19.2. Ar teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leisiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą;

19.3. Ar teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimantis subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto;

19.4. Ar teisės akte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas);

19.5. Ar teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas;

19.6. Ar teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys;

19.7. Ar teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, įforminimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas;

19.8. Ar teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka;

19.9. Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, vertinama ar teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto:

19.9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą;

19.9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės ar VMU interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą;

19.9.3. narių skyrimo mechanizmas;

19.9.4. narių rotacija ar kadencijų skaičius ir trukmė;

19.9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu;

19.9.6. individuali narių atsakomybė.

19.10. Ar teisės akto projekto nuostatoms įgyvendinti numatytos administracinės procedūros ar kitos procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka;

19.11. Ar teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė ar kita procedūra, netaikoma;

19.12. Ar teisės akto projektas nustato jo nuostatoms įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus;

19.13. Ar teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes;

19.14. Ar teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką;

19.15. Ar teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai);

19.16. Ar teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės;

19.17. Ar teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projektų nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis;

19.18. Ar teisės akto projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jo skyrimo procedūra.

19.19. Kiti svarbūs kriterijai.

IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Šis Aprašas peržiūrimas esant poreikiui ar pasikeitus teisės aktų reikalavimams, ne rečiau kaip kas 2 (dvejus) metus. Už Aprašo peržiūrą ir atnaujinimą atsakingas Prevencijos skyrius.

21. Šį Aprašą tvirtina, esant poreikiui, keičia ar pripažįsta jį netekusiu galios VMU direktorius įsakymu.

22. Dokumentai, sudaryti įgyvendinant Aprašą, saugomi Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir (ar) VMU vidaus teisės aktuose nustatytais terminais ir tvarka.

23. VMU darbuotojai, pažeidę šį Aprašą, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

_____